

Integraal Veiligheidsprogramma gemeente Houten

2024-2027

gemeente Houten

Houten

veilig

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	3
1.1 Missie, visie en doelstelling	4
1.2 Opzet Integraal Veiligheidsprogramma	4
1.3 Wettelijk kader en totstandkoming	5
1.4 Samenwerking in regio Midden-Nederland	6
1.5 Hoe verder?	7
1.6 Leeswijzer	7
2. Huidige situatie	8
2.1. Algemeen	9
2.2. Veiligheidstrends	9
2.3. Objectieve veiligheid in Houten	12
2.4 Subjectieve veiligheid in Houten	13
3. Programma Integrale veiligheid 2024-2027	15
3.1. Veiligheidsveld Sociale veiligheid	16
3.1.1. Woninginbraak	17
3.1.2. Woonoverlast	17
3.1.3. Inwonersparticipatie	17
3.1.4. Persoonsgerichte aanpak	17
3.1.5. Samen Veilig Ondernemen	18
3.1.6. Thema Maatschappelijke stabiliteit	18
3.2. Veiligheidsveld Jeugd en Veiligheid	19
3.2.1. Thema Jeugdoverlast	19
3.2.2. Thema jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit	20
3.3. Veiligheidsveld Fysieke Veiligheid	22
3.3.1. Thema Bevorderen brandveiligheid appartementencomplexen	23
3.4 Veiligheidsveld Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit	24
3.4.1 Thema Risicolocaties: Bedrijventerreinen	25
3.4.2 Thema: Dealen	25
3.4.3 Thema: Van signaal tot interventie	25
3.5. Veiligheidsveld Digitale Veiligheid	27
4. Begroting en capaciteit	29

Voorwoord

Voor u ligt het nieuwe Integraal Veiligheidsprogramma (IVP) 2024-2027 van de gemeente Houten. Hierin worden de belangrijkste veiligheidsthema's, trends én de prioriteiten voor de komende vier jaar beschreven. De veiligheid in Houten is van een hoog niveau en onze inwoners voelen zich ook veilig in hun buurt, de kernen en in de gemeente als geheel. Samen met onze inwoners, instellingen en partners werken we hard aan het behouden van deze verworvenheden.

Veiligheid is een steeds complexer wordend thema in een zich snel veranderende maatschappij. De gevolgen van bijvoorbeeld klimaatverandering, polarisatie, toenemend middelen- en drugsgebruik, maar ook de steeds verdergaande digitalisering leiden tot bepaalde (nieuwe) veiligheidsrisico's voor onze inwoners die we voorheen niet of minder kenden en waar we op gemeentelijk niveau op moeten anticiperen. Daarnaast raakt de vergrijzing ook Houten. Ouderen wonen steeds langer zelfstandig en dat brengt ook bepaalde risico's met zich mee. Denk aan verminderde zelfredzaamheid bij brand.

In het Integraal Veiligheidsprogramma beschrijven we de brede scope aan thema's die het brede werkveld van de integrale veiligheid bevat en brengen hier ordening, samenhang en prioritering in aan. Om deze scherpte te verkrijgen hebben we gesprekken gevoerd met onze directe ketenpartners zoals de politie, stichting Veilig Houten, ondernemers, de woningcorporatie, het jongerenwerk, het Sociaal Team, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio en met de gemeenteraad. Daarbij hebben we rondetafelgesprekken gevoerd met onze inwoners en jongeren en is er in juni 2023 een breed veiligheidsonderzoek in Houten uitgevoerd om zo scherp te krijgen wat onze inwoners als de belangrijkste veiligheidsthema's zien. Op basis hiervan zijn onze prioriteiten bepaald en is er focus aangebracht om zo aan onze missie "Een veilige gemeente, een gezamenlijke verantwoordelijkheid" te kunnen blijven werken.

Om Houten veilig te houden is het goed als we ons gezamenlijk bewust zijn van specifieke- en algemene risico's en bedreigingen in Tull en 't Waal, 't Goy, Schalkwijk en Houten. Alleen dan kunnen we ons in de toekomst effectief weren tegen deze ontwikkelingen waarbij de beperkt beschikbare (handhavings) capaciteit altijd om een prioritering zal blijven vragen.

Ons Integraal Veiligheidsprogramma is dan ook niet in beton gegoten, maar dient als een kompas voor hoe wij op een aantal geprioriteerde veiligheidsthema's de integrale aanpak willen vormgeven. Wij kunnen daardoor met elkaar flexibel inspelen op onverwachte ontwikkelingen die op ons afkomen.

We hebben elkaars ogen, oren, handen en hart nu en in de toekomst steevast nodig om aan ons motto te werken: Houten Veilig, dat doen we samen!

De burgemeester,
Gilbert Isabella

Colofon:

Redactie
A&O – Team Veiligheid
Infographics door Angelique van Oostrum

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Houten op 7 november 2023

Inleiding

....

01

1.1 Missie, visie en doelstelling

Het Integraal Veiligheidsprogramma is opgedeeld in vijf veiligheidsvelden met daarin veiligheidsthema's. In elk veiligheidsveld is aangegeven wat prioriteit heeft.

De prioriteiten zijn bepaald op basis van de criminaliteitscijfers van de politie, maatschappelijke trends en ontwikkelingen, de Regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026, bestuurlijke agenda Veiligheidsregio Utrecht (VRU), input van onze ketenpartners (politie, RIEC-MN, Openbaar Ministerie, Sociaal Team, woningcorporatie, jongerenwerk, scholen, boa's, de VRU etc.), ons huidige IVP, het collegeprogramma 2022-2026 en de uitkomst van het (burgerpanel) veiligheidsonderzoek in juni 2023.

1.2 Opzet Integraal Veiligheidsprogramma

Het Integraal Veiligheidsprogramma Houten 2024-2027 bevat onze missie, visie en doelstellingen waarmee de gemeente regie voert op veiligheid.

Onze algemene visie is dat “de gemeente Houten op het gebied van veiligheid streeft naar een gemeente waarin inwoners en ondernemers zich veilig voelen, waar criminaliteit en overlast beperkt blijven en waar de alertheid, weerbaarheid en zelfredzaamheid wordt versterkt om effectief om te gaan met mogelijke veiligheidsrisico's en noodsituaties”.

Onze missie is: “Een veilige gemeente, een gezamenlijke verantwoordelijkheid”.

De strategische doelstelling is dat deze periode het hoge veiligheidsgevoel wordt behouden, de geregistreeerde criminaliteit afneemt en de alertheid, de weerbaarheid en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers wordt versterkt. We concretiseren deze opdracht als volgt:

1. Het veiligheidsgevoel onder inwoners blijft hoog; we streven naar een 8.
2. Het gemiddelde van de totaal geregistreeerde criminaliteit in de periode 2024-2027 is met 10% gedaald ten opzichte van het gemiddelde over de periode 2020-2023.

Voor de periode 2024-2027 zijn de volgende prioriteiten vastgesteld.

1. Veiligheidsveld Sociale Veiligheid - Behouden maatschappelijke stabiliteit
2. Veiligheidsveld Jeugd en Veiligheid - Effectievere aanpak jeugdoverlast
3. Veiligheidsveld Jeugd en Veiligheid - Voorkomen van jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit
4. Veiligheidsveld Fysieke Veiligheid – Verhogen brandveiligheid appartementencomplexen
5. Veiligheidsveld Georganiseerde ondermijnende criminaliteit – Tegengaan georganiseerde ondermijnende criminaliteit
6. Veiligheidsveld Digitale veiligheid – Verhogen alertheid en weerbaarheid inwoners en ondernemers

In zijn algemeenheid is het goed om te noemen dat veiligheid zich niet altijd laat vangen in cijfers. Doelstellingen die worden uitgedrukt in absolute aantallen zijn een hulpmiddel, maar zijn tegelijkertijd afhankelijk van vele factoren, waarvan een groot deel niet door de gemeente te sturen is. Om deze reden treft u voornamelijk een tastbare aanpak van de verschillende thema's. Hierbij staat het vergroten van de weerbaarheid en de preventie voorop. Hierbij hebben we intensieve samenwerking met onze inwoners en de veiligheidspartners, optimaliseren we waar nodig de repressieve aanpak met (bestuurlijke) maatregelen en streven we ernaar vooral dáár te zijn waar we moeten zijn.

1.3 Wettelijk kader en totstandkoming

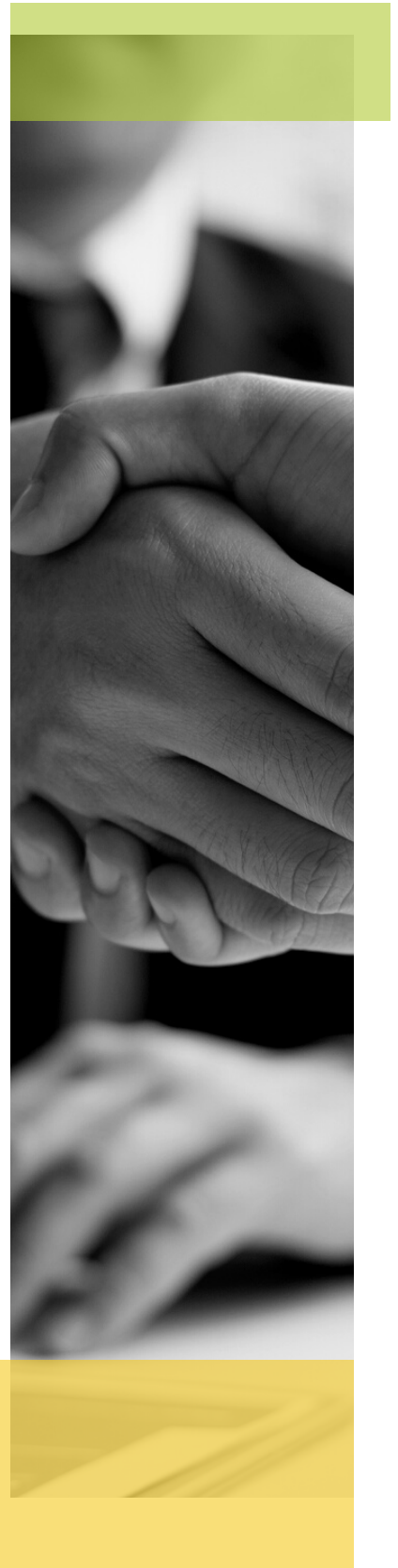
De burgemeester is verantwoordelijk voor handhaving van de openbare orde en veiligheid, zoals het voorkomen van overlast en ordeverstoringen en heeft daartoe het gezag over politie en brandweer (op grond van artikel 172 Gemeentewet).

Volgens de artikelen 38 en 39 van de Politiewet stelt de gemeenteraad minstens eens per vier jaar de doelen op veiligheidsgebied vast.

In artikel 3a Wet veiligheidsregio's staat dat de gemeenteraad minstens eens per vier jaar de doelen vaststelt betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg. Met de besluitvorming over dit Integraal Veiligheidsprogramma (IVP) stelt de gemeenteraad de doelen vast voor 2024-2027.

Het integraal veiligheidsterrein kent een aantal veiligheidsvelden met daarbinnen 'veiligheidsthema's'. Deze veiligheidsvelden worden door de gemeente Houten verder uitgewerkt in dit IVP. Het IVP richt zich niet op alle veiligheidsthema's die vallen onder deze veiligheidsvelden. Dat komt doordat bepaalde veiligheidsthema's zijn ondergebracht binnen een ander domein (zoals verkeer).

Bij de totstandkoming van het IVP is rekening gehouden met de wensen van onze inwoners, de gemeenteraad, het coalitieakkoord, onze partners en de opgedane kennis en ervaring. We hebben gebruik gemaakt van (objectieve) politiecijfers, veiligheidsonderzoeken en subjectieve gegevens zoals informatie uit de Monitor Sociale Kracht.

Ook is gebruik gemaakt van relevante kaders, beleidsplannen en handreikingen, zoals:

- Veiligheidsonderzoek Houten (incl. Burgerpanel, 2023)
- Regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026
- Coalitieakkoord en Collegeprogramma Houten 2022-2026
- Trendanalyse Openbare Orde en Veiligheid Platform31 voor ministerie Justitie en Veiligheid (2023)
- Inventarisatie Veiligheidstrends Midden-Nederland (2022)
- Strategische agenda politie 2021-2025
- In verbinding politieacademie (2022)
- Bestuursagenda Veiligheidsregio Utrecht 2024-2027
- VNG handreiking 'kernbeleid veiligheid' voor gemeenten
- Drugs en jonge aanwas – verkennend onderzoek in Houten (2022)

1.4 Samenwerking in regio Midden-Nederland

Veiligheid en criminaliteit trekken zich niets aan van gemeentegrenzen en regionale samenwerking is daarom van groot belang. De regionale prioriteiten in de Veiligheidsstrategie zijn gekozen op basis van de trendinventarisatie Midden-Nederland, inventarisatie bij de 38 gemeenten, het Openbaar Ministerie (OM), de politie in Midden-Nederland en input uit de landelijke veiligheidsagenda. Dit zijn de thema's die volgens de partners extra aandacht en energie vragen. We stellen op regionaal niveau prioriteiten om samen focus te kunnen aanbrengen op de regionale inzet van politie en partners in het veiligheidsdomein. Ook worden op regionaal niveau problemen aangepakt die maar moeilijk op lokaal niveau van de grond kunnen komen. Tenslotte steunt de regio daar waar mogelijk aanpakken op districtelijk en lokaal niveau. In het district heeft de burgemeester zitting in het Districtelijk Veiligheidscollege en lokaal wordt samengewerkt in het basisteam Lekpoort.

Andersom levert de gemeente Houten haar bijdrage aan de regio door kennis en ervaring te delen en mee te doen met projecten op regionaal niveau. Zo heeft de burgemeester van Houten voor de Regionale Veiligheidsstrategie zitting in de Bestuurlijke Werkgroep Maatschappelijke Onrust. Voor de periode 2023-2026 kiezen de leden van het Regionaal Veiligheidscollege voor drie gezamenlijke regionale prioriteiten:

1. Georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit, inclusief mensenhandel
2. Digitale veiligheid en cybercriminaliteit
3. Maatschappelijke onrust (wij noemen dit Maatschappelijke stabiliteit)

De samenwerking binnen het veiligheidsveld georganiseerde ondermijnende criminaliteit vindt plaats binnen het door het Rijk ingestelde Regionaal informatie- en expertisecentrum Midden-Nederland (RIEC-MN).

Verder valt de gemeente Houten onder Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Het algemeen bestuur van de VRU bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeente. Het algemeen bestuur stelt het regionaal risicoprofiel¹(RRP) en het beleidsplan vast. De VRU voert taken namens de gemeente uit en werken samen waar nodig.

¹ Het regionaal risicoprofiel geeft inzicht in de aanwezige risico's binnen de betreffende veiligheidsregio.

1.5 Hoe verder?

Na de vaststelling van het IVP 2024-2027 door de gemeenteraad wordt de uitvoering opgepakt. Dit vindt plaats op project- en programmaniveau, in samenwerking met de veiligheidspartners. Binnen de gezagsdriehoek (burgemeester, politie en het openbaar ministerie) vindt periodieke afstemming plaats over de gezamenlijke doelen, prioritering en de benodigde capaciteit die hiervoor bij de toezichthouders (politie en boa's) wordt ingezet. Door het bestuurlijk overleg over de tweewekelijkse veiligheidsmonitor van de politie is er doorlopend zicht op ontwikkelingen op het gebied van criminaliteit, ongevallen en bijzondere situaties.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de huidige objectieve en subjectieve veiligheid en de huidige maatschappelijke trends. In hoofdstuk 3 wordt per veiligheidsveld uitgewerkt welke thema's worden opgepakt in de periode 2024-2027, waar de prioriteit ligt en wat we hiervoor gaan doen. In hoofdstuk 4 is de capaciteit en de begroting opgenomen, zodat inzichtelijk wordt gemaakt hoe de middelen worden ingezet.

Huidige situatie

....

02

2.1. Algemeen

Om ervoor te zorgen dat onze informatie actueel en betrouwbaar is, is er doorlopend contact en afstemming met onze partners via diverse kanalen. Zowel op bestuurlijk niveau als op ambtelijk niveau. Denk daarbij aan de structurele overleggen binnen de driehoek en de veiligheidsregio maar ook bijvoorbeeld het afstemmingsoverleg Jeugd en Veiligheid, het Keurmerk Veilig Ondernemen voor winkelcentra het Rond en Castellum. We zijn ook gestart met een Keurmerk voor veilige bedrijventerreinen en het buitengebied van onze gemeente. Op het gebied van Zorg en Veiligheid hebben we als gemeente de regie over de persoonsgerichte aanpak zorg en veiligheid (PGA) en het overleg Veilig Rond en In School. We hebben nauw contact met Veilig Houten buurtpreventie en voeren een actief lokaal overleg over signalen van mogelijke georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

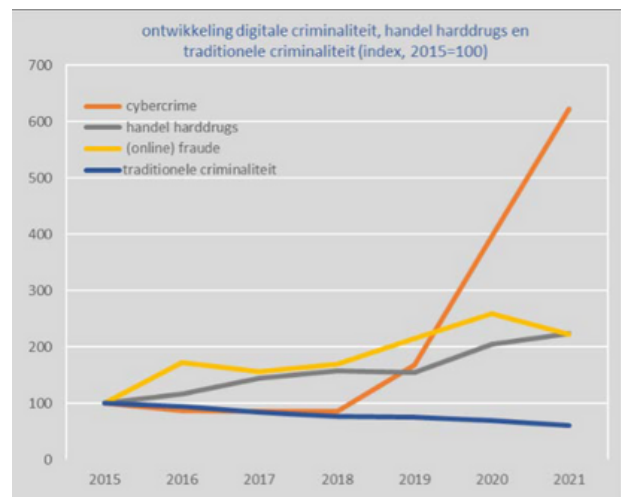
2.2. Veiligheidstrends

Er zijn verschillende trends op het gebied van veiligheid die in meer of mindere mate van invloed zijn op de veiligheidssituatie én veiligheidsbeleving in Houten. Zo zien we in de inventarisatie van Veiligheidstrends Midden-Nederland uit 2022² een verschuiving van de meer 'traditionele' criminaliteit naar de harde wereld van de (ondermijnende) drugscriminaliteit, cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

Sociale veiligheid

Deze verandering is goed te zien in onderstaande grafiek.

Bureau Regionale Veiligheidsstrategie heeft in 2022 de belangrijkste veiligheidstrends in Midden-Nederland bij elkaar gebracht, gebaseerd op diverse trendrapportages en onderzoeken van overheid en wetenschap, kwalitatieve kennis van veiligheidsprofessionals in Midden-Nederland en diverse statistieke bronnen. De trendinventarisatie beschrijft de ontwikkelingen die naar verwachting de komende jaren directe of indirecte invloed hebben op de openbare orde en veiligheid in Midden-Nederland. Zoals bijvoorbeeld de recente gebeurtenissen in Oekraïne. Denk hierbij aan vluchtelingen met alle bijkomende uitdagingen zoals kwetsbaarheid voor mensenhandel, mogelijke cyberaanvallen, desinformatie etc. Hieronder een opsomming van een aantal van deze trends:

- De klassieke criminaliteit verandert steeds meer in drugscriminaliteit en cybercrime. De politie Midden-Nederland signaleert dat Internetcriminelen steeds jonger en gewelddadiger worden. Waar jonge criminelen voorheen hun 'carrière' vaak startten met auto- of woninginbraken, kiezen ze nu voor verschillende vormen van online oplichting.
- Sterke bevolkingsgroei: In onze regio groeit de bevolking twee keer zo hard als in de rest van Nederland en er zijn vijf keer zoveel 0-30 jarigen.
- Ondermijnende drugscriminaliteit en jonge aanwas is een groeiend probleem. Midden-Nederland wordt gezien als een kraamkamer voor jongeren die verstrikt raken in de (drugs)criminaliteit. In Lekpoort zien we in de lokale persoonsgerichte aanpak zorg en veiligheid ook een aantal jongeren die richting de drugscriminaliteit dreigen af te glijden. Dit komt vooral door de aanwezigheid van een grote hoeveelheid

² Zie Inventarisatie Veiligheidstrends 2022 nu beschikbaar (veiligheidscoalitie.nl)

drugsclusters in Midden-Nederland die geen enkel middel schuwen om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken zich te mengen in de drugswereld. Ook het feit dat drugs makkelijk verkrijgbaar is, samen met de aantrekkingskracht van het grote geld, en het hoge aandeel jongeren en jongvolwassenen op de totale bevolking in Midden-Nederland spelen een rol.

- Afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe. Digitale criminaliteit blijft toenemen en is - mede door corona - in een versnelling terecht gekomen. De beveiliging is echter niet meegegroeid, zo zien we in het cyberbeeld van de politie. Digitale criminaliteit verandert razendsnel: van WhatsApp-fraude en fraude met online aankopen naar helpdeskfraude en diefstal van cryptomunten. Het Cybersecuritybeeld Nederland (2021) vermeldt dat de dreiging van digitale criminaliteit niet meer verdwijnt en inmiddels een permanent karakter heeft. De samenleving moet rekening houden met incidenten die kunnen leiden tot veel persoonlijk leed en maatschappij-ontwrichtende schade. Europol en NCTV zien gijzelsoftware als de meest dominante dreiging. De financiële schade ervan loopt inmiddels jaarlijks in de miljoenen euro's.
- Mensen met meervoudige problematiek raken verdwaald in een gefragmenteerde georganiseerde overheid. Het aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag stijgt fors in Midden-Nederland. Kwetsbare inwoners met meervoudige problematiek krijgen vaak te maken met een overheid die ingewikkeld en veelal gefragmenteerd georganiseerd is. Organisatiestructuren zijn complex en niet altijd is duidelijk welke organisatie of afdeling verantwoordelijk is. Wetgeving, financieringsstromen, regels en indicaties zijn ingewikkeld. Voor kwetsbare mensen met een veelal gebrekkig coördinerend vermogen is het vaak moeilijk uit te vinden bij welk 'loket' ze moeten zijn voor de juiste hulp. Maar ook voor professionals is een effectieve uitvoering hierdoor ingewikkeld. Met alle gevolgen van dien voor de veiligheid en leefbaarheid in de buurt. Binnen de persoonsgerichte aanpak (PGA) is het gebrek aan passende huisvesting een van de belangrijkste knelpunten en deze schaarste aan passende woonruimte kan tot grote (veiligheids)problemen leiden.
- Het maatschappelijk ongenoegen neemt toe. Driekwart van de samenleving ervaart polarisatie en tegenstellingen en een kwart van de samenleving ervaart discriminatie. Sociale samenhang is cruciaal voor kwaliteit van leven en een thuisgevoel.
- Ook terrorisme blijft een grote dreiging en het extremisme neemt toe (NCTV in het Dreigingsbeeld terrorisme Nederland in mei 2023).
- Mensenhandel is een groot maatschappelijk probleem. Nederland telt jaarlijks circa 5000 slachtoffers van mensenhandel. Onderzoek van het WODC (2021) laat zien dat vooral minderjarige slachtoffers en slachtoffers van arbeids- en criminele uitbuiting veelal buiten beeld blijven.
- Verwacht wordt dat het snel veranderende klimaat en de maatregelen die hiertoe nodig zijn ook zullen leiden tot meer maatschappelijke onzekerheid, verhoogde risico's voor crisisbeheersing, spanningen en onrust.
- Het vertrouwen in de landelijke politiek is gedaald en slechts 30% van de Nederlanders heeft (veel) vertrouwen in de landelijke overheid. Er is sprake van kruisbestuiving tussen actiegroepen die zich tegen het overheidsbeleid afzetten en complotdenkers. Objectieve feiten doen er steeds minder toe, terwijl emoties, meningen en politieke overtuigingen aan gewicht winnen in het (verharde) maatschappelijke debat. Toch hebben veel inwoners nog vertrouwen in de burgemeester, iets waar we in deze tijd extra zuinig op moeten zijn.
- Actieve inwoners willen niet dat de overheid alles voor hen oplost met een standaardoplossing, zo blijkt uit een publicatie van het Sociaal en Cultureel Planbureau over Burgerperspectieven (2021). Ze willen maatwerk en een overheid die met hen meedenkt. En in veiligheidszaken in hun eigen buurt actief betrokken worden als volwaardig partner. Zo kan er een nieuwe samenwerking tussen inwoners en overheid ontstaan, met nieuwe verhoudingen en werkwijzen. Dit wordt ook wel de doe-democratie genoemd. Inwoners geven aan behoefte te hebben aan meer eerlijkheid, openheid en een stabiele overheid die problemen aanpakt en naar mensen luistert.

Fysieke veiligheid

Het reeds vastgestelde regionaal risicoprofiel³ geeft een beeld van de risicovolle situaties die zich in de regio kunnen voordoen op het gebied van branden, crisisbeheersing en rampenbestrijding. De volgende trends zijn bekend:

- De verandering van het klimaat zorgt ervoor dat integraal gekeken moet worden naar de inrichting van de fysieke leefomgeving. Hitte- en droogteperioden, wateroverlast en de kans op een overstroming nemen als gevolg van de klimaatverandering toe. Gevolgbeperking op deze terreinen is landelijk een belangrijk aandachtspunt maar zeker ook binnen het lokaal bestuur.
- De steeds sneller veranderende maatschappij zorgt voor andere (nieuwe) risico's. De energietransitie waarin de omschakeling van fossiele brandstoffen (olie, aardgas, steenkolen) naar duurzame energie (zon, wind en aardwarmte) centraal staat, zorgt voor een ander gebruik van vervoersmiddelen en veranderingen in de mobiliteit. Dit leidt tot andere vraagstukken bij externe veiligheid, verkeersveiligheid, brandveiligheid en rampen en crises.
- Door het fysiek scheiden van wonen en zorg, waarbij lichte zorg wordt geleverd in de thuissituatie en de aanspraak op verblijf in een instelling vervalt (extramuralisatie), en vergrijzing zijn steeds meer mensen aangewezen op bijzondere voorzieningen of zorg in hun eigen woning. We verwachten van inwoners meer zelfredzaamheid, samenredzaamheid, burgerkracht en maatschappelijke vitaliteit. Het Bouwbesluit stelt aan woningen lagere eisen dan aan zorggebouwen. Hierdoor krijgen we tijdens incidenten vaker te maken met verminderd zelfredzame mensen die zichzelf niet goed in veiligheid kunnen brengen. Met name in appartementencomplexen. De kans om dan slachtoffer te worden bij bijvoorbeeld een brand in een woning neemt toe. In de ouderenagenda 2023-2026 gemeente Houten is dit ook als aandachtspunt opgenomen.
- De verdergaande digitalisering kan leiden tot meer digitale verstoringen met mogelijke maatschappelijke ontwrichting als gevolg.

Verwachte trends van de ketenpartners

Tijdens een werksessie met onze ketenpartners in mei 2023 en met de gemeenteraad in september 2023 is geïnventariseerd welke veiligheidsthema's zij als prioritair zien voor de komende 4 jaar in Houten.

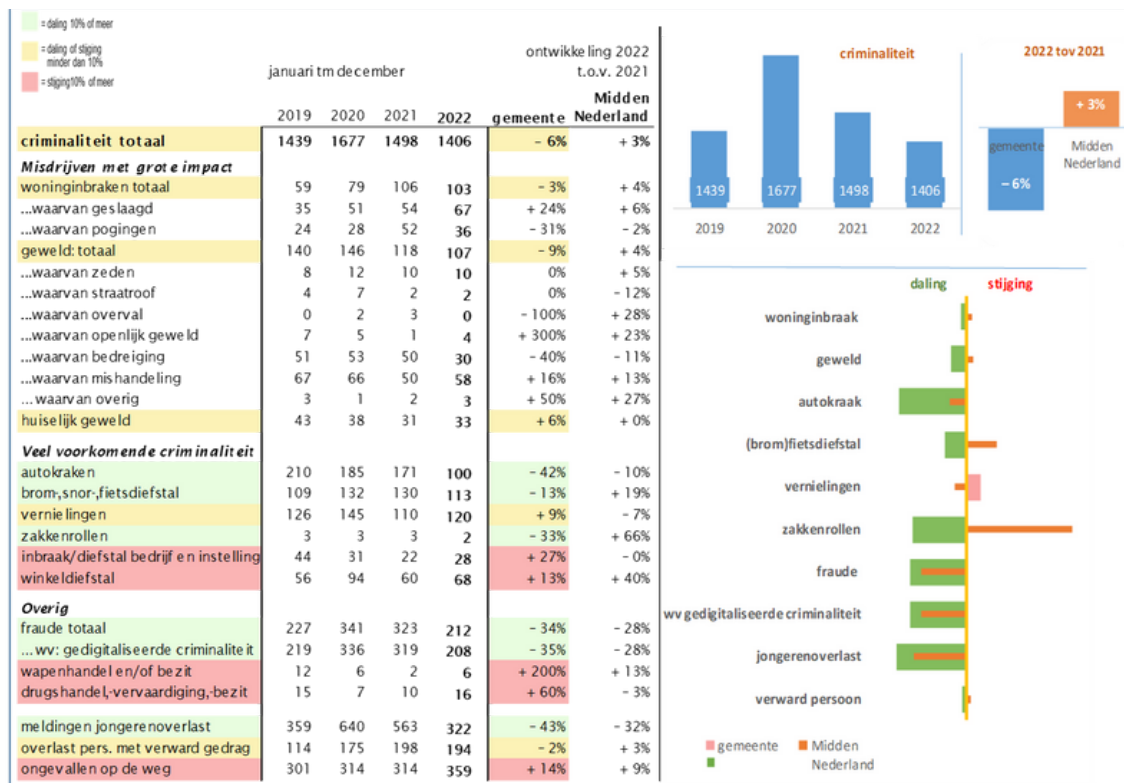
Onderstaande word Cloud laat zien welke thema's onze partners (politie, boa's, Sociaal Team, jongerenwerk, woningbouwvereniging, OM, VRU) en de gemeenteraad voorzien en belangrijk vinden. (links onze partners, rechts de gemeenteraad)

³ <https://vru.nl/wij-zijn-de-vru/onze-regio/>

2.3. Objectieve veiligheid in Houten

Bovenstaande tabel laat de veiligheidsontwikkeling van de afgelopen 4 jaren in Houten zien. De gemarkeerde veranderingen betreffen jaar 2022 ten opzichte van 2021.

Veiligheidsontwikkeling 2020-2022 (resultaten IVP Houten 2020-2023)

Om tot een analyse van de criminaliteitsontwikkeling tijdens de looptijd van het huidige IVP 2020-2023 te komen, maken we gebruik van de beschikbare politiecijfers van 2020 tot en met 2022:

- Het totaal aantal delicten/meldingen in Houten is in 2022 met 19% gedaald t.o.v. 2020. Een mooi resultaat! De daling van het totaal aantal delicten/meldingen is met name toe te schrijven aan de daling van het aantal geweldsmisdrijven, autokraak, fraude (online handel), gedigitaliseerde criminaliteit en de meldingen van jongerenoverlast.
- Woninginbraak valt in de categorie “High Impact Crimes” en deze vorm van criminaliteit wordt door de inwoners van Houten (zie rapportage Veiligheidsonderzoek Houten 2023) benoemd als top 3 prioriteit. Het aantal woninginbraken in Houten is in 2022 met 23% toegenomen t.o.v. 2020. Hierbij valt het relatief hoge aantal pogingen van woninginbraken op (+29%). De gemeente zet samen met de politie in op een stevige aanpak waarbij het bieden van informatie (preventieve maatregelen) en het stimuleren van de eigen rol en verantwoordelijkheid van onze inwoners bij het kunnen voorkomen van criminaliteit voorop staat. Inwoners zijn zich soms nog onvoldoende bewust van de kans op woninginbraak of autokraak.
- Het aantal meldingen jongerenoverlast in Houten is in 2022 met 50% afgenomen t.o.v. 2020. Het aantal meldingen fluctueert sterk door de jaren, seizoenen en gebeurtenissen (coronajaren) heen. Alle problematische groepen en meldingen van (hotspots) jeugdoverlast worden onder regie van de gemeente aangepakt. Deze aanpak kent 3 sporen: 1. Groepsgericht (7 stappenmodel), 2. Domeingericht (bijvoorbeeld inrichting/verwijzing chilllocaties) en 3. Individueel gericht (PGA aanpak/scholen).
- Het aantal registraties drugshandel, -vervaardigen, -bezit gaat over verdovende middelen genoemd in lijst 1 (harddrugs) of lijst 2 (softdrugs) van de Opiumwet. In Houten is dit gestegen van 7 mutaties in 2020 naar 16 mutaties in 2022. Deze komen voort uit een aantal integrale controles, waarbij attributen voor het vervaardigen zijn aangetroffen en vooral door mensen

die kleine hoeveelheden (gebruikershoeveelheid) op zak hadden tijdens een controle of aanhouding. Het feit dat we hier gezamenlijke controles – onaangekondigd – uitvoeren levert dus resultaat op.

- De online fraude is in Houten in 2022 met 38% gedaald t.o.v. 2020. Afgelopen jaar is er veel aandacht besteed aan preventie. Zowel landelijk als lokaal. Hoewel de daling van gedigitaliseerde criminaliteit niet direct hieraan te koppelen is, lijkt het erop dat de preventie maatregelen en voorlichting wel effect sorteren. Uit landelijke cijfers zien we wel dat jongeren in Nederland de afgelopen jaren bij steeds meer cybercrime-zaken zijn betrokken en de impact (schaamte, grote schade) van dit delict kan groot zijn. Met de inzet van de Hackshield campagne (digitale scouting jongeren), de komst van een nieuwe digitale wijkagent in het politie basisteam Lekpoort én door middel van gerichte voorlichtingscampagnes (focus op doelgroepen: jongeren, ouderen en MKB) prioriteren we komende periode ook deze vorm van criminaliteit.

2.4 Subjectieve veiligheid in Houten

Uit de Monitor Sociale Kracht blijkt dat inwoners in Houten de veiligheid in hun eigen buurt met een 8,0 beoordelen. Uit het burgerpanelonderzoek over het thema veiligheid van juni 2023 blijkt dat inwoners in Houten de veiligheid in hun eigen buurt met een 7,7 beoordelen. De context van de vraag is van invloed op het antwoord dat gegeven wordt, maar in beide gevallen is er een goede beoordeling gegeven. De Monitor Sociale Kracht wordt elke 2 jaar gehouden en is ons ijkpunt.

Inwoners voelen zich veilig doordat ze in een rustige, overzichtelijke en goed verlichte buurt wonen, waar weinig onveilige situaties of overlast voorkomt. Vaak is er goede sociale controle in hun buurt en inwoners geven in de eerste plaats aan dat oplettende en behulpzame burens bijdragen aan een gevoel van veiligheid in de eigen buurt. Ook zaken als de stedenbouwkundige opzet van Houten (open, goede verlichting, weinig doorgaand verkeer) en de aard van ons dorp en de bevolkingssamenstelling (rustig, schoon/heel/veilig, buurtpreventie en weinig criminaliteit) dragen bij aan de relatief hoge objectieve en subjectieve veiligheid.

Als belangrijkste veiligheidsthema's geven inwoners in Houten prioriteit aan de aanpak van woninginbraken, verkeersveiligheid / te hard rijden en overlast door (hang)jongeren.

Meer dan vier op de vijf Houtenaren (83%) vinden dat het werken aan maatschappelijke stabiliteit en het bestrijden van maatschappelijke onrust ook voor Houten een belangrijk thema is.

De aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit is ook voor vier op de vijf Houtenaren een belangrijk thema.

De verbetering van de Digitale Veiligheid en de aanpak van cybercriminaliteit is voor wat minder Houtenaren een belangrijk thema. Alsnog vindt een ruime meerderheid dat ook dit thema de aandacht verdient (69%).

Tot slot blijkt uit het veiligheidsonderzoek dat inwoners zich dicht bij huis veel minder zorgen maken om de veiligheid dan op gemeentelijk/landelijk/wereld niveau.

“we kennen elkaar en helpen elkaar als dat incidenteel nodig is.”

De hierboven beschreven veiligheidstrends, de veiligheidsontwikkeling in de politiecijfers, en de uitkomsten van ons (burgerpanel) Veiligheidsonderzoek geven input welke thema's binnen de veiligheidsvelden prioritair zijn. Samenvattend kunnen we vaststellen dat de aanpak van woninginbraak, jongerenoverlast en jonge aanwas in de drugsriminaliteit, cybercriminaliteit, maatschappelijke stabiliteit en inwonerparticipatie, brandveiligheid en de zelfredzaamheid van ouderen en de aanpak van ondermijnende criminaliteit de belangrijkste thema's zijn. Deze thema's worden in hoofdstuk 3 binnen de veiligheidsvelden verder uitgewerkt.

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
		Gemiddeld cijfer	Gemiddeld cijfer
Output indicatoren			
Rapportcijfer gevoel van veiligheid	Monitor Sociale Kracht	8,0	8,0

Programma Integrale veiligheid 2024-2027

.....
03

In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van de 5 veiligheidsvelden waarin de thema's en de prioriteiten zijn opgenomen. Deze worden in een aparte alinea toegelicht. De uitvoering op de prioriteiten wordt jaarlijks opgenomen in de begroting en verantwoord in de jaarrekening. De reguliere-, fijnmazige activiteiten en planning worden opgenomen in het teamplan veiligheid en in afzonderlijke projectplannen.

3.1. Veiligheidsveld Sociale veiligheid

Sociale Veiligheid is een veelomvattend thema waarbij het erom gaat dat inwoners en ondernemers zich veilig voelen én ook veilig zijn in hun directe leefomgeving. Uiteenlopende veiligheidsonderwerpen hebben hier invloed op, zoals de aanpak van High Impact Crimes (woninginbraak, overvallen, geweldsmisdrijven) en veel voorkomende criminaliteit (fietsdiefstal, autokraak, zakkenrollerij, vernielingen, vandalisme, mishandeling). Ook valt hieronder de aanpak van Woonoverlast, het Tijdelijk Huisverbod (huiselijk geweld), de nazorg van ex-gedetineerden, de Persoonsgerichte Aanpak Zorg en Veiligheid (PGA) en het Samen Veilig Ondernemen. **Prioriteiten** in dit veiligheidsveld zijn **Maatschappelijke Stabiliteit** en de **aanpak van woninginbraak**.

Infographic thema 1: Sociale Veiligheid

3.1.1. Woninginbraak

We zetten in op een afname van het aantal woninginbraken met 10% in 2027. Het is niet zo dat de gemeente Houten dit zelf in de hand heeft, maar dat hangt af van diverse factoren. We werken aan dit streven samen met inwoners en onze partners.

Wat gaan we daar voor doen?

- Scherp blijven op de veel voorkomende criminaliteit, door het steeds monitoren (tweewekelijks) van de criminaliteitscijfers.
- Het aantal woninginbraken is de afgelopen jaren niet significant gedaald en heeft wel een grote impact op de veiligheid. Dit komt ook als prioriteit uit het burgerpanel veiligheidsonderzoek. We intensiveren onze bewustwordingscampagnes over (preventieve) maatregelen en stimuleren de meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers.

*“Heb net een inbraak
achter de rug in mei en
dat beïnvloedt wel mijn
veiligheid (.....)”*

3.1.2. Woonoverlast

- Woonoverlast pakken we bij de bron aan. Het goede gesprek is meestal de eerste stap tot verbetering – bijvoorbeeld door inzet van buurtbemiddeling en/of ons EropAf Team – maar indien nodig schuwen we het nemen van (bestuurlijke) maatregelen niet. De Wet Aanpak Woonoverlast biedt ons verschillende instrumenten waar we gebruik van maken.

3.1.3. Inwonersparticipatie

- We stimuleren inwonerparticipatie door de deelname aan de WhatsApp Buurtpreventie groepen en burgernet en stimuleren burgerinitiatieven. Belangrijke trends en ontwikkelingen communiceren we ook via deze platforms.
- Het bevorderen en uitdragen van open en respectvolle communicatie, zowel van de overheid naar inwoners als andersom.

3.1.4. Persoonsgerichte aanpak

- Met de persoonsgerichte aanpak (PGA) worden - onder regie van de gemeente - inwoners die complexe zorg- en veiligheidsvraagstukken hebben voorzien van een integrale maatwerkaanpak. We streven ernaar om komende periode vaker met betrokkene(n) zelf aan tafel te gaan om een effectieve aanpak op te stellen die betrekking heeft op alle (relevante) leefgebieden. Voor deze aanpak is meer capaciteit binnen Team Veilig van de gemeente nodig.
- Gedetineerden worden tijdens detentie voorbereid op een veilige terugkeer naar de samenleving voor henzelf en hun omgeving. De gemeente ondersteunt waar nodig op het gebied van wonen, inkomen en dagbesteding.

3.1.5. Samen Veilig Ondernemen

- Het Samen Veilig Ondernemen (SVO) zal de komende periode worden uitgevoerd door samen te werken met ondernemers in het kader van schoon, heel en veilig! Het organiseren van schouwen en de (mogelijke) inzet van cameratoezicht komen hierbij aan bod.
- Binnen het SVO Bedrijventerreinen en winkelcentra wordt cameratoezicht meegenomen

3.1.6. Thema Maatschappelijke stabiliteit

Maatschappelijke stabiliteit omvat het behouden, herstellen en/of versterken van de verbinding met de samenleving en groepen daarbinnen. Daarnaast willen we mogelijke maatschappelijke onrust en dreiging vroegtijdig signaleren, ongeregelheden voorkomen, en als die er toch dreigen te komen, een navolgbaar en effectief overheidsoptreden bewerkstelligen. Een belangrijke randvoorwaarde voor preventie, dialoog en handhaving is een adequate informatiepositie. Een goede informatiepositie is een opgave voor alle partners. Dit thema krijgt prioriteit in deze beleidsperiode. In Houten zetten we in op het opzetten van een bondgenotennetwerk en het versterken van de online informatiepositie.

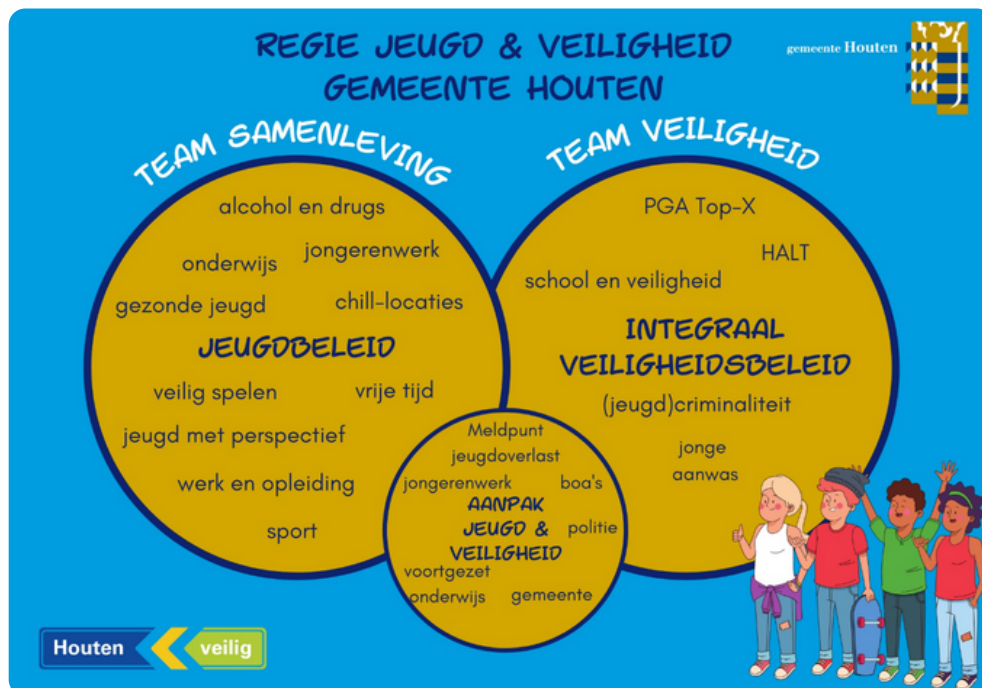
Wat gaan we daar voor doen?

- Kennis- en informatiepositie en expertise versterken (o.a. kennis/handelingperspectief signalen radicalisering en polarisatie bij de ketenpartners vergroten)
- Het opzetten van een Bondgenotennetwerk en hiermee samenwerken bij gebeurtenissen die een kiem van maatschappelijke onrust bevatten
- De burgemeester participeert in de Bestuurlijke Werkgroep Maatschappelijke Onrust en wordt hierbij door de adviseur Openbare Orde en Veiligheid ondersteund
- Implementeren van de aanpak online aangejaagde verstoringen van de openbare orde en veiligheid

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
		Gemiddeld aantal per jaar	Gemiddeld aantal per jaar
<i>Output indicatoren</i>			
Aantal geregistreerde criminaliteit	Politie	1527	1375
Aantal woninginbraken	Politie	98	88

3.2. Jeugd en veiligheid

Infographic: Regie Jeugd & Veiligheid

De gemeente Houten heeft veel aandacht voor de jeugd en er wordt veel geïnvesteerd in het welzijn van de Houtense jongeren. De preventieve aanpak van jeugdproblematiek wordt primair beschreven in het gemeentelijke jeugdbeleid, waarin ze hun eigen leefruimte hebben en tegelijkertijd zo min mogelijk overlast veroorzaken. Dit veiligheidsveld gaat over de aanpak van jongeren die overlast veroorzaken danwel dreigen af te glijden in de criminaliteit. Voor jongeren die dreigen af te glijden in de (drugs) criminaliteit wordt een stevige integrale aanpak ingezet met zorg- en veiligheidsmaatregelen.

3.2.1. Thema Jeugdoverlast

Met veruit het grootste gedeelte van de jongeren in Houten gaat het gelukkig goed. Het opzoeken van de grenzen van het toelaatbare kan onderdeel zijn van een gezonde ontwikkeling van jongeren. Dit kan echter door omwonenden ervaren worden als overlast gevend. Wanneer er sprake is van overlast hangt mede af van percepties, normen en waarden. Tegelijkertijd gaan jongeren soms ook objectief gezien over de grenzen heen van het toelaatbare. Denk aan overmatig geluidsoverlast, rommel op straat gooien, vernieling van publieke eigendommen of fietsen- of winkeldiefstal. Dit gebeurt veelal in groepsverband en door groepsdruk. Soms gaat dit van kwaad tot erger en maken jongeren zich schuldig aan intimidatie, bedreigingen of geweld- en drugsmisdrijven. Jongeren lopen daarnaast het risico verstrikt te raken in de georganiseerde drugscriminaliteit. Dit komt vooral door de combinatie van het feit dat drugs relatief gemakkelijk te verkrijgen is, de aantrekkingskracht van het grote geld en het feit dat jongeren consequenties van besluiten minder goed kunnen overzien. Zij zijn minder weerbaar tegen bepaalde verleidingen en tegenwoordig wordt geen enkel middel geschuwd om kwetsbare jongeren te dwingen of te lokken. Eenmaal een voet binnen maakt het heel moeilijk nog te ontsnappen aan de harde drugswereld. Het terugbrengen van het aantal meldingen jeugdoverlast is prioriteit binnen dit programma.

Wat gaan we daar voor doen?

- Voortzetten van een gecoördineerde aanpak jeugdoverlast op individu, groep en domein. Wij werken hierbij samen met veiligheidspartners, het sociaal domein en de scholen.
- Meldingen van inwoners worden maandelijks besproken in het Jeugd en Veiligheidsoverleg.

- We verbeteren de informatiepositie en -uitwisseling met onze partners (waaronder de scholen) waardoor we meer zicht op jeugd(groepen) krijgen.
- Er wordt handelingsperspectief geboden aan inwoners en ondernemers wanneer zij jeugdoverlast ervaren.
- De samenwerking tussen politie, jongerenwerk, boa's wordt verder verstevigd.

Infographic thema 2: Jeugd & Veiligheid

3.2.2. Thema jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit

In de regionale Veiligheidsstrategie 2023-2026 is vastgesteld dat in Midden-Nederland de prioriteit ligt bij het Voorkomen van jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit.

Vanuit het door het RIEC MN uitgevoerde verkennend onderzoek 'Drugs en Jonge Aanwas', Houten 2022, wordt ingeschat dat ongeveer 230 jongeren een verhoogd risico lopen om in de drugscriminaliteit te belanden. De aantallen zijn geen bevestiging van criminaliteit, maar betreffen een indicatie van kwetsbaarheid voor jonge aanwas.

De Gezondheidsmonitor 2021 laat zien dat Houten met andere gemeenten in de regio relatief gelijk scoort als het gaat om middelengebruik, waarbij het opvallend is dat relatief weinig jongeren het makkelijk lijken te vinden om aan drugs te komen. In de media wordt Houten sporadisch genoemd wanneer het gaat om het gebruik van en de handel in soft- en harddrugs door jongeren. Dit beeld komt overeen met de geregistreerde drugsdelicten, waarvan de aantallen relatief laag zijn.

Op basis van de cijfers en mediaberichten lijkt de problematiek in de gemeente Houten rondom drugscriminaliteit (en jongeren) relatief gering. De genoemde cijfers zeggen echter niets over het zogeheten 'dark number': de ongeregistreerde criminaliteit en daarmee samenhangende sociale dynamieken. Kenmerk van ondermijnende (drugs)criminaliteit is immers ook dat deze niet direct in cijfers te vangen is. Daarnaast is het afhankelijk van de focus en aandacht die de problematiek krijgt: je kunt immers signalen missen als je er geen aandacht aan besteedt. Daarom wordt ook in Houten deze prioriteit opgenomen in het IVP.

Wat gaan we daar voor doen?

- Meldingen van inwoners worden onder regie van de gemeente met de politie besproken.
- Jongeren die afglijden richting (drugs)criminaliteit of structureel ernstige overlast veroorzaken krijgen een integrale maatwerk aanpak (PGA) onder regie van de gemeente, waarbij jongeren zowel begrensd worden als perspectief en hulp wordt geboden.
- Naast de lokale aanpak werken we samen binnen een overkoepelende aanpak Jonge Aanwas samen met gemeente Nieuwegein, Vijfheerenlanden en IJsselstein. Deze richt zich op het uitwisselen van ervaringen en de samenwerking met de VO-scholen.
- Ouders, verzorgers en docenten worden bekend gemaakt met signalen die erop wijzen dat jongeren dreigen af te glijden richting (drugs)criminaliteit.

Aan het einde van dit IVP zijn voor dit deelprogramma volgende operationele doelstellingen bereikt:

- Afname van het aantal meldingen van jeugdoverlast met 10%.
- 100% van de jongeren die worden gekenmerkt als jonge aanwas krijgen een persoonsgerichte aanpak.

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
		Gemiddeld aantal per jaar	Gemiddeld aantal per jaar
Output indicatoren			
Meldingen overlast jeugd	Politie	461	415

3.2. Fysieke veiligheid

Infographic thema 3: Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld gaat over de inspannen en maatregelen die worden getroffen om de fysieke veiligheid te waarborgen en de veerkracht van de samenleving te verhogen. Hieronder valt het thema brandveiligheid en brandweezorg. Dat omvat het handhaven van brandveiligheidsvoorschriften en -normen voor gebouwen, het uitvoeren van brandveiligheidsinspecties, het verlenen van vergunningen, het afdwingen van brandpreventiemaatregelen, gevolgen van de energietransitie en het op orde houden van de brandweezorg om snelle en effectieve reacties op brandincidenten te garanderen.

Een ander thema is extreem weer en klimaatadaptatie. We spannen ons in om de gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en de veiligheid te waarborgen. Dan gaat het om het ontwikkelen van maatregelen om zich aan te passen aan extreme weersomstandigheden, het verminderen van het risico op en de gevolgen van overstromingen en natuurrampen, het bevorderen van klimaatbestendige infrastructuur en het verhogen van de veerkracht van inwoners en ondernemers.

Het derde thema betreft risico- en crisisbeheersing. Het doel is om de kans te verkleinen dat een risico of dreiging daadwerkelijk uitmondt in een incident of crisis. Mocht er daadwerkelijk een crisis zich voordoen dan spannen we ons in om de gevolgen te verkleinen en zo snel mogelijk terug te keren naar een 'normale' situatie.

Het laatste thema is risico- en crisiscommunicatie. Risicocommunicatie is bedoeld om inwoners, bedrijven, organisaties en instellingen te stimuleren om te investeren in veiligheid en zelfredzaamheid bij calamiteiten. Dit doen we door het accent te leggen op digitale communicatie (via website en social media), door de communicatiemomenten te spreiden en deze te laten aansluiten op actuele gebeurtenissen. Uiteraard wordt rekening gehouden met de verminderd zelfredzame inwoners. Het risicocommunicatiebeleid sluit daarmee aan bij de beleving, behoeften en verwachtingen van inwoners. Mocht er daadwerkelijk een crisis zich voordoen dan wordt crisiscommunicatie ingezet.

Wat gaan we daar voor doen?

- Advisering op veiligheidsaspecten bij aanvragen van vergunningen voor (middel)grote en risicovolle publieksevenementen (zogenaamde B- en C-evenementen).
- Doorontwikkelen van de operationeel georiënteerde crisisbeheersingsorganisatie naar een strategische crisisbeheersingsorganisatie.
- De mate van geoefendheid van gemeentelijke sleutelfunctionarissen op pijl brengen en houden.
- Versterken en benutten van de veerkracht van inwoners, organisatie en ondernemers bij noodsituaties.
- Samenwerken met de veiligheidsregio en andere partners.
- Campagnes in samenwerking met partners.
- Aandacht voor hitte, droogte, wateroverlast, overstromingen en extreem weer. Houten heeft hiervoor een klimaatadaptatieplan vastgesteld.

3.3.1. Thema Bevorderen brandveiligheid appartementencomplexen

Inwoners blijven steeds langer zelfstandig thuis wonen ook als zij verminderd zelfredzaam zijn. De kans dat je slachtoffer wordt bij brand is lagere bij het wonen op de begane grond dan bij het wonen in een woonappartementencomplex met verdiepingen. Het veilig kunnen schuilen of vluchten is van levensbelang. Woonappartementencomplexen hebben daarom onze speciale aandacht. Hierbij trekken we samen op met de woningbouwcoöperatie, VRU en VVE's. Het bevorderen van brandveiligheid in appartementencomplexen is een prioriteit in de komende vier jaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Project 'brandveilige woonappartementencomplex'
- Aandacht voor brandveiligheid bij inwoners en ondernemers

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
Output indicatoren			
Geregistreeerde rookmelderdichtheid in woningen gemeente Houten**	Website gemeente Houten	77%	85%

3.4 Veiligheidsveld Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Infographic thema 4: Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

‘Je ziet het pas als je het door hebt’, past goed bij het thema ondermijning. Ondermijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld, waarbij de (lokale) overheid en het bedrijfsleven op verschillende manieren worden misbruikt of gefiltreerd door criminele organisaties.

Ondermijnende criminaliteit is een diepgeworteld probleem; het zit tot in de haarvaten van onze samenleving. De aanpak is er een van de lange adem en vooral gericht op het verstoren van het systeem. Ondermijning kan alleen ontstaan en groeien als er sprake is van een systeem waarin vormen van georganiseerde criminaliteit en ander ondermijnd gedrag kunnen gedijen: een systeem waarin sprake is van normvervaging, waarin onder- en bovenwereld met elkaar vermengd raken, waar criminelen in redelijke openheid hun gang kunnen gaan zonder dat ze zich grote zorgen hoeven maken om aangepakt te worden.

De aanpak van georganiseerde criminaliteit in Houten heeft in de afgelopen jaren structureel vorm gekregen. Ook regionaal en districtelijk is de samenwerking en informatiepositie binnen het RIEC MN versterkt. Leidend in de aanpak is het beleidsdocument ‘Wie praat, die gaat’, dat op basis van het integraal ondermijningsbeeld en inbreng van alle partners is samengesteld. De hoogste prioriteit is daarin toegekend aan de aanpak van criminele samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met drugscriminaliteit, maar daaromheen vaak ook andere activiteiten ontplooiën. Dit gehele veiligheidsveld geldt als regionale prioriteit binnen de regionale veiligheidsstrategie.

In Houten kennen we die prioriteit ook toe aan onze eigen aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. In Houten is zeker sprake van ondermijnende criminaliteit, maar gelukkig blijkt uit de samenwerking met partners en de integrale beelden die zijn gemaakt dat het zwaartepunt op dit onderwerp in de regio in de afgelopen periode niet in Houten ligt. En dat willen we zo houden.

3.4.1 Thema Risicolocaties: Bedrijventerreinen

In de komende periode leggen we het zwaartepunt van onze aandacht en controles in Houten op 'blinde vlekken' bij bedrijventerreinen. Bij controles in de afgelopen 5 jaar zijn daar de meeste aanwijzingen voor ondermijnende activiteiten naar voren gekomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We voeren per jaar 3 integrale controles op 'blinde vlekken' uit waarbij bedrijventerreinen extra aandacht krijgen.

3.4.2 Thema: Dealen

Inwoners geven aan dat zij de aanpak van huisdealers en mogelijke dealerplekken in de openbare ruimte belangrijk vinden. Ook het aantal meldingen dat via Meld misdaad anoniem over dealen wordt gedaan, wijst daarop. Dit thema krijgt daarom hernieuwde aandacht. Uit de politiecijfers blijkt overigens niet dat sprake is van grote problematiek.

Alle meldingen worden opgepakt in samenwerking tussen gemeente en politie. Andere partners worden betrokken waar nodig. Het uitgangspunt voor de aanpak van locaties in de openbare ruimte is de stippenkaart die in 2023 door professionals en op basis van meldingen is gemaakt. Op een deel van deze plekken wordt in de komende programmaperiode onderzocht of sprake is van dealen en waar nodig wordt een aanpak geformuleerd en ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Alle meldingen worden opgepakt in samenwerking tussen gemeente en politie. Andere partners worden betrokken waar nodig. Het uitgangspunt voor de aanpak van locaties in de openbare ruimte is de stippenkaart die in 2023 door professionals en op basis van meldingen is gemaakt. Op een deel van deze plekken wordt in de komende programmaperiode onderzocht of sprake is van dealen. We onderzoeken 2 plekken per jaar en waar nodig wordt een aanpak geformuleerd en ingezet. Het betrekken van de omwonenden van de locatie maakt onderdeel uit van het onderzoek.
- De voortgang van de behandeling van meldingen over (huis)dealen wordt ambtelijk en bestuurlijk structureel besproken.

3.4.3 Thema: Van signaal tot interventie

Een casus begint met een melding. Die melding kan door professionals worden gedaan, maar ook door inwoners en ondernemers. We willen zo veel mogelijk signalen ontvangen om ons zicht scherp te houden en onze aanpak zo effectief mogelijk te laten zijn.

Onze doelstelling is het stimuleren van meldingen van ondermijnende criminaliteit met als beoogd resultaat 20% meer meldingen/signalen in 2027. Ook is ons streven om alle signalen die we ontvangen te behandelen en indien nodig een vervolg te geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een campagne 'meld misdaad anoniem' voeren om het aantal meldingen in Houten te vergroten.
- Meldingen door ondernemers stimuleren via het project SVO bedrijventerreinen.
- Meldingen over dealen, drugsproductie of prostitutie prioriteit geven; hier worden duidelijke afspraken met de politie over gemaakt.
- Na het aantreffen van drugs op een locatie volgt altijd een bestuurlijke maatregel: een waarschuwing, last onder dwangsom of last onder bestuursdwang (sluiting).
- Aandacht blijven vragen voor doorlooptijden bij en samenwerking met partners intern en extern.
- Uitvoeren van gerichte controles en een (bestuurlijke) aanpak bij constatering van criminaliteit
- Informatiepositie verbeteren door het in kaart brengen van criminele samenwerkingsverbanden (CSV), risico locaties, verdachte geldstromen en criminele personen/families
- Communicatie inzetten als middel om kennis van verdachte situaties te vergroten en de meldingsbereidheid te verhogen.
- Wij communiceren bewust over onze aanpak en zien communicatie als een krachtig middel.
- Deelname aan diverse overleggen binnen het RIEC MN.
- De uitkomsten van de regionale scan mensenhandel en pilot criminele geldstromen in 2023, worden in Houtense context beoordeeld en waar nodig wordt hierop geïnvesteerd.
- Het vergroten van de kennis over de mogelijkheden en voorwaarden voor informatiedeling, zowel binnengemeentelijk als tussen partners.
- Het Bibobbeleid opnieuw wegen en waar nodig aanpassen. De mogelijkheden om nieuwe bedrijvigheid in het buitengebied te toetsen en de recente uitbreiding van de wet worden daarin betrokken.
- De alertheid en bestuurlijke weerbaarheid vergroten door het geven van trainingen of anderszins.

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
		Gemiddeld	Gemiddeld
Output indicatoren			
Drugsdelicten: drugsvervaardiging, -handel en – bezit per 10.000 inwoners	Politie	2,4	2,0
Aantal meldingen Meld Misdaad Anoniem	M.	20	25

3.5. Veiligheidsveld Digitale Veiligheid

Infographic thema 5: Digitale veiligheid

De samenleving digitaliseert en steeds vaker regelen inwoners, ondernemers en publieke instellingen hun zaken en diensten online. De onlinewereld biedt veel mogelijkheden en kansen, maar er zijn ook risico's. Criminaliteit en overlast verschuiven steeds meer naar het cyberdomein. De aanpak van digitale criminaliteit staat momenteel nog in de kinderschoenen terwijl de (impact van) digitale criminaliteit blijft toenemen. Het maatschappelijk besef hierover is nog beperkt. Cyberweerbaarheid in Houten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij de opsporing en vervolging een taak van de politie en het Openbaar Ministerie is en de preventie meer een taak is voor de gemeente. Dit veiligheidsveld is regionaal als prioriteit vastgesteld.

"Bij de senioren moeten mensen thuis komen en aangeven waar we op moeten letten. Dit kan niet via de media, maar moet op papier thuis met plaatjes erbij. we zijn er niet op ingesteld."

Digitale criminaliteit bestaat uit twee vormen: cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Bij cybercrime wordt er criminaliteit gepleegd met een ICT-middel tegen een ICT-middel, zoals hacken. In het geval van gedigitaliseerde criminaliteit vindt 'reguliere' criminaliteit plaats, maar dan via een ICT-middel. Voorbeelden hiervan zijn online fraude of bedreiging.

In Houten wordt jaarlijks circa een op de negen inwoners slachtoffer van gedigitaliseerde criminaliteit. Met name jongeren, senioren en ondernemers zijn kwetsbaar voor deze vorm van criminaliteit. Hierbij kent elke groep zijn eigen kwetsbaarheid.

Denk bijvoorbeeld aan de risico's van sexting bij jongeren, helpdesk- en bankpasfraude bij ouderen en ransomware en phishing bij ondernemers en overheden. De impact van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit is groot. Slachtoffers kunnen naast financiële schade soms ook jaren online de gevolgen ondervinden van hun slachtofferschap. Ook rampen en crises met een digitale oorzaak kunnen de samenleving stevig en langdurig ontwrichten.

Samen met de politie, het Openbaar Ministerie en onze lokale en regionale ketenpartners richten we ons op het digitaal weerbaar maken van Houten. We doen dat door ons eigen huis op orde te brengen, meer inzicht in deze vorm van criminaliteit te verkrijgen en door onze ondernemers en inwoners bewuster te maken van de online risico's, zodat slachtoffer- en daderschap kunnen worden voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Samen met de politie, het Openbaar Ministerie en onze lokale en regionale ketenpartners richten we ons op het alert en digitaal weerbaar maken van inwoners en ondernemers.
- We richten ons primair op de meest kwetsbare doelgroepen (jeugd, ouderen, MKB)
- Leren van elkaar en van andere regio's d.m.v. van kennis- en leersessies.
- Meer inzicht krijgen in de problematiek (aard en omvang) én de behoeften van kwetsbare doelgroepen, waarmee we ons handelingsperspectief (voorlichting en aanpak) vergroten.
- We geven doelgroepgerichte voorlichting met preventietips over hoe je je kunt beschermen tegen de risico's op de digitale snelweg.
- We stimuleren de meldings- en aangiftebereidheid van cybercriminaliteit.
- We gaan in gesprek met inwoners en ondernemers om hun (informatie)behoefte voor dit thema in kaart te brengen.
- We volgen landelijke en regionale ontwikkelingen en werken zowel regionaal als districtelijk intensief samen met de politie, andere gemeenten en bureau RVS op het gebied van cyberveiligheid.
- Bij scholen (zowel basis als voortgezet onderwijs) wordt digitale voorlichting aangeboden. Zo hebben we Hackshield al standaard opgenomen in ons jaarprogramma.
- We monitoren tweewekelijks de cyber criminaliteitscijfers van de politie. Gezamenlijk onderzoeken we wat de trends en modus operandi zijn waarmee we onze aanpak kunnen aanscherpen. Dit kan onder andere inhouden dat er gezamenlijke voorlichtingscampagnes worden georganiseerd, informatie wordt uitgewisseld en slachtoffers van cybercriminaliteit worden ondersteund.
- Wij werken intern samen met onze gemeentelijke Chief Information Security Officer (CISO). Wanneer de CISO digitale dreigingen voor interne systemen herkent, worden deze gedeeld en indien nodig worden inwoners en ondernemers geïnformeerd.
- We werken samen met lokale organisaties zoals bibliotheken, bedrijfsverenigingen en maatschappelijke organisaties om krachten te bundelen en gezamenlijk bewustwordingsactiviteiten te organiseren.

Omschrijving	Bron	Realisatie IVP 2020-2023	Doel 2024-2027
		Gemiddeld aantal	Gemiddeld aantal
Output indicatoren			
Gedigitaliseerde criminaliteit	Politie	286	250
Cybercrime	Politie	70	50

Slotwoord

04

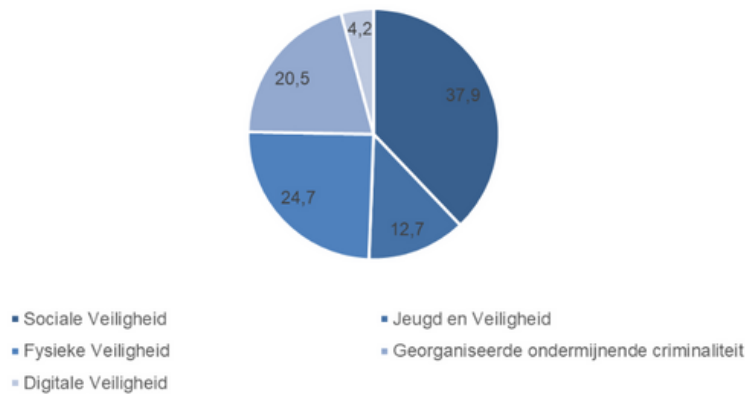

Alle thema's in het Integrale Veiligheidsprogramma worden vertaald in projecten, programma's of klussen waarvoor het initiatief en de regie bij het cluster Veiligheid ligt. Het programma kan alleen uitgevoerd worden in samenwerking met andere teams binnen de gemeente, zoals de toezicht- en handhavers (Boa's), vergunningverleners, wijkcoördinatoren en beleidsmedewerkers Samenleving. Maar ook met partners buiten de gemeente, zoals politie, VRU, RIEC MN en stichting Veilig Houten.

Met recht kan gesteld worden dat sprake is van een ambitieus programma. Deze ambitie levert een spanningsveld op met de beschikbare capaciteit. Dit betekent dat als zich onvoorziene zaken voordoen, het maken van keuzes en het herschikken van capaciteit noodzakelijk zijn. De afgelopen jaren hebben aangetoond dat deze adhoc situaties zich elk jaar voordoen. Dan denken we bijv. aan de coronacrisis, de opvang van vluchtelingen, de ongeregelheden bij de kermis, zware overlastcasuïstiek (PGA), branden, legionellabesmetting etc.

Verdeling capaciteit

Naast het budget voor veiligheid (zie bijlage) zijn er binnen verschillende programma's gelden beschikbaar die ten goede komen aan de veiligheid in Houten. Denk daarbij aan verkeersveiligheid, infrastructurele werken en onderhoud, toezicht en handhaving maar ook budgetten voor jeugdzorg en preventie.

We blijven dankbaar gebruik maken van alle meldingen en inzet van inwoners en ondernemers.

We hebben elkaars ogen, oren, handen en hart nu en in de toekomst stevast nodig om aan ons motto te werken: Houten Veilig, dat doen we samen!

Bijlage

Begroting Veiligheid 2024-2027				
Programma Integrale veiligheid	2024	2025	2026	2027
Veiligheidsveld Sociale Veiligheid				
Reguliere activiteiten inclusief kosten systemen	88.795	88.795	88.795	88.795
Deelname Veiligheidscoalitie Midden Nederland	36.046	36.046	36.046	36.046
Subsidies (Stichting Veilig Houten)	7.050	7.050	7.050	7.050
Veiligheidsveld Jeugd en Veiligheid				
	-	-	-	-
Veiligheidsveld fysieke Veiligheid				
Bijdrage Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht – basistaken	2.739.000	2.739.000	2.739.000	2.739.000
Bijdrage Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht – individueel takenpakket en kapitaallasten	63.000	62.000	61.000	61.000
Reguliere activiteiten, crisismanagement, en onkosten incidenten	41.531	41.531	41.531	41.531
Onderhoud brandkranen en brandputten	26.665	26.665	26.665	26.665
Onderhoud en verzekering brandweerfietsen	9.477	9.477	9.477	9.477
Noodnet	3.557	3.557	3.557	3.557
Veiligheidsveld Georganiseerde Criminaliteit (Ondermijning)				
Overige werkzaamheden door derden (algemeen salarissen/activa/overig)	39.151	74.151	74.151	74.151
	9.800	9.800	9.800	9.800
Veiligheidsveld Digitale Veiligheid				
	-	-	-	-
Totaal	3.064.072	3.098.072	3.097.072	3.097.072

